

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati
Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos
centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera**

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

De Tempore

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, 1631

Paraphrasis Epistolæ B. Pauli ad Roman. XII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47044](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47044)

Nolite esse prudentes apud vosmetipsos. Nulli malum pro malo reddentes: providentes bona, non tantum coram Deo, sed etiam coram omnibus hominibus. Si fieri potest, quod ex vobis est, cum omnibus hominibus pacem habentes, non vosmetipsos defendentes charissimi, sed dare locum ira. Scriptum est enim: *Mibi vindictam, & ego retribuam, dicit Dominus. Sed et si esurierit inimicus tuus, ciba illum: si sitit, potum da illi. Hoc enim faciens, carbones ignis congeres super caput eius. Noli vinci à malo, sed vince in bono malum, in Christo Iesu Domino nostro.*

Deut. 32.

PARAPHRASIS IN EANDEM EPISTOLAM.

Rom. 12.

Math. 10.

1. Pet. 4.

Prover. 6.

1. Pet. 3.

Math. 5.

Luc. 6.

HAEC epistola eundem sermonem, quem superiori dominica audistis, continuat. Vbi enim prior epistola finit: *Non ait a sapientes, sed humilibus consentientes*, ibi hodierna incipit: *Nolite esse prudentes apud vosmetipsos*. Vbi non omnem prudentiam insectatur, quandoquidem scriptum: *Estote prudentes sicut serpentes*. Et Petrus dicit: *Estote prudentes & vigilate in orationibus*. Sed hanc prudentiam reprobat, quæ est apud seipsum. Itaque vbi tenacitas proprii est sensus, ibi nulli consilio acquiescitur, vbi consilium proprium placet, ibi est prudentia apud seipsum. Dicit itaque Paulus in epistola: *Nolite esse prudentes apud vosmetipsos, seu in æstimatione vestra. Nolite vobis prudentiam arrogare. Qui enim sibi ipsi prudens esse videtur, hic cum arrogantia stultus est. Nulli malum pro malo reddentes. Qui enim malum pro malo retribuit, aut simile, aut gravius peccatum admittit. Ille enim qui alteri malum prior intulit, fortasse malum, quod intulit, malum esse nesciuit. Hic autem qui malum reddit, hoc ipso, quod ad vltiscendum se parat, probatur malum sensisse, quod lædenti se reddere tentat. Hoc idem Sapiens monet: *Ne dicas, reddam malum pro malo. Expecta Dominum, & liberabit te*. Et Petrus ait: *Non reddentes malum pro bono, sed e contrariò benedicientes*. Christus quoque: *Benefacite*, inquit, *his, qui oderunt vos*. Providentes bona, non tantum coram Deo, sed etiam coram omnibus hominibus. Non satis sit vobis, inquit, synceram bonamque habere coram Deo intentionem, nisi & provideatis, quantum in vobis est, ut quod facitis, id proximo abique scandalo sit. Non tamen hoc necessarium est, ut opera vestra hominibus placeant, sed opus est, ut à vitio specieve mala sint aliena, ne scandalizent. Et quamvis difficulter fieri possint, quantum tamen fieri potest, & quantum ex parte erit vestra, cum omnibus pacem habere. Difficile enim non erit in pace esse iustis: ab omnibus autem pacem habere, & omnium sentire charitatem, vix possibile est. Nam verba iustorum & opera sunt iniquis contraria. Maximè autem, quia haud rarò coguntur boni peccata reprehendere aliena, dissentire, repugnareque voluntatibus aliorum: quare non possunt non offendere. Verum si aliena corda turbantur, quantum ad vos attinet, inquit, vestra sint corda in pace. In qua tunc rectè sunt, cum propter*

Deum

T. VI
21

Deum ab omni cauetis offensione proximi, quando charitatis iura proximo servatis integra, quando quicquid illi deberis, exsoluitis, quando denique propter Deum ubi oportet hominem offendere, non timeas. Est enim ex charitate odium, non quidem odium, sed zelus, qui odium sanctum, aut perfectum dicitur, propterea quod iniquitatem odiat. De quo in Psalmo: *Iniquos odio habui, legem autem tuam dilexi.* Hoc odio etiam offenderit homines, qui dixit: *Perfecto odio odieram illos*: puta iniquos. Quod nisi faceret, in pace non constitueretur. Sed audi quid sequitur: *Inimici facti sunt mihi.* Propterea dicit Paulus: *Quod ex vobis est, pacem cum omnibus habeatis.* Ut videlicet iniuriosa omnia causatis, charitatis ubi oportet, impendatis officia, nec quando debetis eruditionem correptionemque negligatis, a peccantibus dissentientes omnibus. Quod si persecutionem propterea patientini, audite Paulum quid moneat: *Non vosmetipsos sitis defendentes charissimi, quia & contentiones, rixæ ac pugne ad nihil aliud, nisi ad subversionem audientium profunt.* Vestrum quidem est neminem lædere, sed si quis vos lædere voluerit, date vos locum iræ. Cedite hosti, ac finite illum, quam voluerit in vos iram explete. Scriptum est enim: *Mibi vindictam & ego retribuam.* Non prohibet tamen velle, si tibi iniustitia fiat, ut hoc ab eo, qui debet, puniatur, sed ut vlciscendi animo neque velis, neque reddas cuiquam malum. Neque enim fas est, ut appetas vindictam, sed delinquentis correptionem. Iussi namque suos magis cupiunt inimicos corrigi, quam puniri.

Sed audi benignum corrigendi modum: *Si esurierit inimicus tuus, ciba illum, si sitit, potum da illi.* Et hoc modo similia in alijs eius indigentis fac illi. Hoc enim faciens congeres carbones ignis super caput eius, id est, in mentem eius vrentes accumulabis cogitationum stimulos. Dolebit enim se iniuriam fecisse ei, a quo bona recipit, indeque ipsum lucraberis, ut deposito odio te diligit. Noli vinci a malo, sed vince in bono malum. Cum malo, hoc est, cum vitijs non tantum permittitur nobis, sed iubemur etiam, ut pugnemus saltam, non vincamur. Certamen bonum est pugnaque salubris, quo tu bonus vitio & malo te opponas. Quod si victus fueris, & malo confenseris, iam duo erunt mali. Itaque si tibi displicet malus, noli fieri malus, noli illum imitari, sed vince in bono malum. Erga hominem patientes esto, & patientia vince malum. Nam si tua patientia inimicum, aut iracundum feceris mitescere: Si mansuetudine tua, ut iniuria persecutioneque abstineat, illum induxeris, malum vicisti.

EXEGESIS EVANGELII EIVSDEM

Dominica. *Matthæi VIII.*

An te Evangelium huius dominicæ legitur Dominus Iesus ascendisse in montem, in quo octo beatitudines, hoc est, legis Evangelicæ perfectionem docuit, dicens: *Beati pauperes spiritu, quoniam ipsorum est regnum celorum.* *Beati mites, quoniam ipsi hereditabunt terram,* & reliqua, in quibus nobis perfectionis constituit regulam. Siquidem opus sibi à Patre commissum, quo ovem perditam recuperaret, quoque dispersos Dei filios congregaret in vnum prædicando exordiebatur, propter quod in mundum missus venerat. Idcirco posthac sibi non pepercit manè & serò prædicans.

N. 3. vadens.